

افق روشن احیای حقوق عامه

گزارشی از نخستین اجلاس احیای حقوق عامه و حقوق شهروندی در اندیشه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

تهران ۲۳ دی ماه امسال، میزبان نخستین اجلاس احیای حقوق عامه و حقوق شهروندی در اندیشه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بود. در این مراسم که در ایوان شمس تهران برگزار شد، حجت‌الاسلام والمسلمین محمد موحدی آزاد، دادستان کل کشور، علیرضا زاکانی، شهردار تهران، مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران، مهدی اقراریان، رئیس کمیته حقوق شهروندی شورای شهر تهران، مهدی هادی، رئیس پژوهشگاه قوه قضاییه، مسعود ترکی، معاون حقوق عامه دادستان کل کشور و محمد اسحاقی، معاون پژوهش، آموزش مؤسسه تنظیم و نشر آثار مقام معظم رهبری حضور یافتند و به بیان دیدگاه‌های موجود در این عرصه پرداختند. تهران در طول دوره مدیریت شهری ششم از سال ۱۴۰۰ تلاش گسترده‌ای برای رسیدن به ایده‌ای شده که در اندیشه‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای جایگاه والایی دارد و بارها مسیر رسیدن به آن را برای مسئولان کشوری و شهری پی‌ریزی کرده‌اند. تلاش‌ها برای تحقق این آرمان موجب شده اقداماتی نظیر مبارزه با فساد، جلوگیری از تعرض به اراضی ملی، تخریب ساخت و سازهای غیرمجاز و فعال کردن پرونده‌های مشارکتی رها شده در راستای بازگرداندن حق و حقوق ضایع شده شهر و شهروندان صورت گیرد. بخشی از سخنان مطرح شده در نخستین اجلاس احیای حقوق عامه و حقوق شهروندی در اندیشه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در ادامه می‌آید.

چرا احیای حقوق عامه؟

از حقوق اصلی و مهم یک جامعه اسلامی است که کوتاهی‌های بزرگی در این زمینه رخ داده و به جد پیگیر آن هستیم. موحدی ادامه داد: در خصوص تخریب ابنای غیرمجاز هم به دلیل مسئولیت شرعی و عرفی اقداماتی انجام شده و دادستانی به این موضوع ورود کرده است. حجت‌الاسلام والمسلمین موحدی آزاد در ادامه در خصوص تکالیف دادستانی در باب حقوق عامه و شهروندی نیز توضیح داد: از تکالیف مورد توجه دادستانی در باب حقوق عامه می‌توان به بند ۲ اصل ۱۵۶ قانون اساسی، سند تحول که به فرمان مقام معظم رهبری مورد پیگیری و اجراء است، اشاره کرد. موحدی با بیان اینکه یک چالش عمده در باب حقوق عامه وجود دارد، تصریح کرد: در ماده ۵۵ قانون شهرداری، ۲۸ مورد امضا شده که تحت عنوان حقوق شهروندی، شهرداری‌ها مکلف هستند برای رفاه حال شهروندان آنها را اجرا کنند. وی در ادامه تأکید کرد: چالش عمده خلأ قانونی در باب حقوق عامه است. مقام معظم رهبری مکرراً در این خصوص گوشزد کرده‌اند و این موضوع را مطالبه می‌کنند. کارهای زیادی در این مورد انجام شده اما آنجا که در این باره مصداق‌یابی نشده و مفهوم‌سازی صورت نگرفته به دلیل اختلاف سلیقه با مسائلی در این باره مواجه هستیم. از این رو برای مرتفع ساختن مشکلات، لایحه‌ای تحت عنوان لایحه صیانت از حقوق عامه تنظیم شده و مراحل پایانی آن در معاونت حقوقی قوه قضاییه در حال انجام است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمد موحدی آزاد، دادستان کل کشور در تبیین حقوق عامه و حقوق شهروندی گفت: در باب حقوق عامه چند مسئله مورد توجه است؛ بحث نخست در خصوص مردم‌شناسی و مصداق‌شناسی است؛ مسئله دوم دایره شمول این عنوان و سوم نسبت میان حقوق عامه و حقوق شهروندی است که دلیل برگزاری این همایش است. موحدی در ادامه با طرح این سؤال که حقوق عامه چیست که صحبت از احیای آن می‌کنیم؟ اظهار داشت: برای پاسخ به این سؤال باید کمی به گذشته یعنی قبل از انقلاب بازگردیم. در آن زمان مردم از کمترین حقوق شهری و زندگی در کشور برخوردار بودند. شهروندان از نعمت گاز، برق و... و حتی امکانات اولیه تحصیل هم برخوردار نبودند؛ تنها امکان تحصیل در مقاطع ابتدایی وجود داشت. انقلاب اسلامی این حقوق را در بیشتر موارد ایجاد کرد و در اختیار مردم قرار داد. وضعیت خدمات امروز به هیچ وجه قابل قیاس با آن زمان نیست. دادستان کل کشور در ادامه اظهاراتش با اشاره به برخی از امور مربوط به حقوق عامه در دادستانی کل کشور گفت: در دادستانی کل ما دنبال اجرای دقیق قانون پدافند غیرعامل هستیم. پرداختن به این مهم در تمام بخش‌های اداری و اجرایی ضرورت دارد. وی افزود: ما در دادستانی کل کشور پیگیری اجرای قانون جوانی جمعیت، قانون حمایت از نوسازی بافت‌های فرسوده هستیم که از جمله حقوق مهم شهری محسوب می‌شود. تعلیم و تربیت اسلامی

بازگشت ۱۷ اموال غارت شده

خرسندی است و اگر این مسیر و اندیشه را دنبال کنیم مستغنی خواهیم شد. اما مراسم نخستین اجلاس احیای حقوق عامه و حقوق شهروندی در اندیشه‌های مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) ۲ سخنران نیز از شورای اسلامی شهر تهران داشت، نخست مهندس مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران که به لزوم توجه حاکمیت و مردم در دوسویه کشور به موضوع حقوق شهروندی و حقوق عامه پرداخت و ابراز امیدواری کرد در چنین نشست‌هایی به صورت علمی و مبنایی به این موضوعات پرداخته شود و بتوان در زمینه‌های مختلف این سرمشق‌ها را به کار گرفت و در سطح شهر پیاده کرد. همچنین مهدی اقراریان، رئیس کمیته حقوقی شورای اسلامی شهر تهران اعلام کرد که امیدواریم لایحه و سند حقوق شهروندی در شورا با توجه به مفهوم وسیع حقوق عامه، تکمیل شود و به عنوان نقشه راه مورد استفاده قرار گیرد.

دیگر سخنران این مراسم، علیرضا زاکانی، شهردار تهران بود. وی طی سخنانی به تشریح کارهای انجام شده در راستای صیانت و حفاظت از حقوق شهروندان پرداخت. دکتر زاکانی در نطق خود از بازگرداندن اموال به غارت‌رفته‌های تهرانی‌ها خبر داد و گفت که در موضوع مبارزه با فساد ابتدا موفق شدیم ۴۰ هزار میلیارد تومان از اموال به غارت‌رفته را طی سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ به تهران بازگردانیم و امسال هم تاکنون ۱۶ تا ۱۷ هزار میلیارد تومان بازگشته است. محمدامین توکلی‌زاده، معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهردار تهران نیز در این مراسم گفت: اداره کل آموزش شهروندی شهرداری و کمیته نظارت و حقوقی شورای شهر جلسات مکرری در راستای حقوق شهروندی برگزار کرده و در محله‌ها و مساجد نیز برای احیای حقوق عامه حضور یافته‌اند. توجه به نگاه مقام معظم رهبری در احیای حقوق شهروندی، سبب